

Capella de Ministrers

VINT-I-CINC ANYS RECUPERANT
PATRIMONI MUSICAL IBÈRIC

PER ALBERT TORRENS

Ivo Rovira/Ana Porco

Que els últims anys l'interès per la música antiga hagi anat a l'alça és sens dubte una bona notícia i és precisament per això que no hem d'oblidar que aquesta història d'èxit rau en bona mesura en la tasca d'alguns pioners en el gènere que ara ja acumulen anys de trajectòria, com és el cas del primer quart de segle de camí i de dedicació que celebra enguany la Capella de Ministrers.

“Evidentment, no abordem el repertori de la mateixa manera ara que ho fèiem fa vint-i-cinc anys, perquè l'experiència fa que els paràmetres puguin canviar”, explica Carles Magraner (a la foto), membre fundador i director del grup, a propòsit d'aquest aniversari. I és que els més matiners, com ell, a desenterrar de l'oblit partitures anteriors al segle XVIII solen trobar-se, en la majoria dels casos, davant la necessitat d'afrontar una tasca afegida a la mera interpretació: la reproducció, tan fidel com sigui possible, del mateix tipus de so per al qual aquestes músiques van ser concebudes.

El procés passa, lògicament, per una primera etapa fonamental de documentació exhaustiva que, segons Magraner, ha de partir de la reflexió prèvia següent: *“El so és irrecuperable i podem, fins i tot, arribar a preguntar-nos si val la pena intentar fer-ho, perquè hi ha unes circumstàncies*

que només el farien vàlid en el moment i la situació en què es va crear. Només així el podríem entendre o podria crear-nos una certa emoció.”

Superat aquest primer estadi, la interpretació de música antiga, com la del repertori de qualsevol temps, ofereix un ampli terreny perquè els músics puguin deixar-s'hi anar: *“En les interpretacions de la Capella, jo considero que hi aportem tècnica i documentació, a més –lògicament– de la creativitat que et permet la música antiga, que no és lliure sinó que està al servei de com fem la música avui dia i fins i tot de la capacitat de sorprendre el públic que aquesta tenia en el passat”,* afegeix Carles Magraner.

Llibres discos

Si és cert que, tal com explica el director de la Capella de Ministrers, la seva ma-

nera d'enfocar la feina ha canviat al llarg d'aquests vint-i-cinc anys, no ho és menys que també s'ha transformat la manera com els seus resultats s'han donat a conèixer al públic. Des dels inicis, la Capella ha aportat el seu coneixement al mercat en forma d'enregistrament discogràfic, però *“des de fa deu o dotze anys, cada disc nostre és un concert gravat. Intentem que el ritme del concert, amb les seves tensions i distensions, la mateixa vivència que s'hi experimenta, en definitiva, es pugui traslladar al disc”,* diu Magraner, que afegeix: *“I tot això, acompanyat de la informació que faci entendre el que estàs fent i envoltat d'un continent que ho faci més atractiu.”*

Magraner fa referència, evidentment, al llibre disc, un terme que, faltant una denominació més acurada, il·lustra amb prou claredat el format escollit per la Capella de Ministrers –com també ho

han fet altres intèrprets – per presentar els fruits del seu treball. Quan demanem a Carles Magraner el perquè d'aquesta opció, la resposta es fa tan comprensible com previsible: *“L'arribada al llibre disc és un procés. Al principi, els discos, els fas en funció de les teves possibilitats, però aquest món és complex i, per desgràcia, accedir-hi es fa des de l'experiència. Després d'haver passat per diversos estudis i segells i no quedar mai plenament satisfet del resultat global, vam prendre la determinació de voler controlar tot el producte que és el disc, igual que controles un concert.”* I és que, des de fa deu anys, els enregistraments de la Capella de Ministrers són produïts per CDM, un segell discogràfic de creació pròpia, que també s'ha encarregat de la reedició de les gravacions anteriors del grup publicades per altres empreses. D'ençà del primer treball dedicat al *Llibre vermell de Montserrat*, de format modest però que ja presentava una línia de treball d'imatge i continguts ben treballats, el conjunt no ha deixat de generar nous llibres discos, convençut que el format és l'adequat: *“Acostar-te a un llibre disc és un gest d'hedonisme absolut en què només la visualització de les imatges*

que presentes o la lectura dels textos ja fa que et preparis per escoltar una música a la qual, d'una altra manera, no podries accedir”, assegura Carles Magraner.

Vint-i-cinc anys

Va ser el 1988 quan aquest grup de músics va decidir apostar per un objectiu molt específic: el cultiu de la música espanyola des de l'edat mitjana fins al període preclàssic. Això vol dir que les celebracions del vint-i-cinquè aniversari s'estendran al llarg de tota l'actual temporada artística, encetada ja amb una prèvia excepcional: la presentació d'un llibre disc titulat *Bataïlla en spagnol* i dedicat a les ensalades de Mateu Fletxa el Vell i Bartomeu Càrceres. A Magraner li agrada destacar que *“en la línia de pluridisciplinarietat que caracteritza la Capella de Ministrers, i que s'estén a altres camps que no són la música, en aquest disc hi ha hagut un col·laborador català: Ferran Adrià”*. Qui vulgui entendre el que hi ha al darrere d'aquestes paraules haurà d'esperar a tenir entre les mans aquest producte, que incorpora un audiovisual i un videoclip i que ha procurat una immensa satisfacció als seus autors.

Els actes commemoratius es complementaran amb concerts – *“el motiu de la nostra existència”* – i una exposició retrospectiva preparada en col·laboració amb la Universitat de València *“plantejada com un cicle vital de quatre etapes en què vinculem la música antiga a l'art contemporani, dos arts molt llunyans en el temps però que moltes vegades s'aproximen per antítesi i que fins i tot tanquen un cercle”*, explica Magraner, que es confessa un apassionat de l'art modern. La mostra, titulada *“Música antiga en els solcs de l'art contemporani”* i en la qual han participat les artistes Flor Garduño, Isabel Muñoz, Eva Lootz i Carmen Calvo, es pot veure de manera gratuïta fins a l'11 de novembre a la Sala d'Estudi General-La Nau de la Universitat de València. ♦

Ivo Rovira/Ana Forés